

A ROMOK VÁROSÁBAN

CSUKA ZOLTÁN

OSORI TÁJKÉP

Sirály feszül az égen,
ezüstpánt, benne orsó,
tündöklő csillag, forró,
siklik, suhan a víz alatta,
feltündököl ezeryi habja,
feláhit hozzá a kék tenger
mámoros és nagy szerelemmel.
Halaknak végzetes mágnes,
amint a mélybe aláles.
A sziget partján romváros, koporsó,
a földdel körbe-körbe bolygó,
felvicsorog sok-sok koponyája,
csontként villogó száz romháza
nem pihen meg egyetlen percre,
különös mozgás izzik benne,
a kövek mélyén, láthatatlan,
keringve s mégis mozdulatlan.
A szűk csatornán át a tenger
ingázik egyre, jobbra, balra,
hol keletre, hol napnyugatra,
amint a szél járása hajtja.
A hegygerinc sötétlő éle
mélyen belévág a kék égbe.
És legfelül, arany tarajjal
a napkakas száll diadallal.
Mindig keletről száll nyugatnak,
hajnalból mindig alkonyatnak.
Sírok mélyén csontok pergetnek
ébresztő dobszót rég holt embereknek.
De azok többé fel nem kelnek,
helyettük újra újak születnek,
s vágnak új útnak, tengereknek.

Sirály feszül az égnek,
két szárnya billegő mánleg,
leng rajta ég, föld, mélyben a város,
s a szárnyak ívén kékelő álmok:
meghalt és még születő világok.

AZ ŐSZVÉR

A tengerparton áll, a napverésben,
körötte szörnyű bolygók: bögölyök.
Ezer sebéből csorran sötét vére.
Hang nélkül áll, csak szeme könnyörög.

Mióta áll így? Ezredévek óta?
A testet öltött zsákmány, áldozat.
Vérét a sok hóhér csak szívja, szopja.
Ő fel se nyög. Nem ismer átkokat.

Hóhérai kórusban döngicsélnek,
szédülten zúgnak szép dicséretet.
Emberiség! Hiszen téged dicsérnek
hóhéraid, míg isszák véredet!

A RÉM

Lázalom, rémkép, hullafej?
A tenger mélye öklendezte fel.
S már itt volt, — arc, vagy archoz csak hasonló,
inkább arc torzó, borzadalmat ontó,
s a fejből válla nőtt szét, körkörösen,
az óriás váll s abból többszörösen
sarjadva, növe nyolc hatalmas karja,
lengő, iszamló: a vizet kavarja,
kutat, keres, előre-hátra lesve,
hogyan áldozatát magához ölelje
és kéjsóváran szívja fel a vérét,
hogyan csillapítsa véle szomját, éhét.
A mélybe süllyedt múlt üzen belőle?
Az indulás, az élet eredője?
Az óceán, mely életünket szülte,
s e rémet most a napvilágra küldte,
az Egyszeműt, amely lehet kísértet,
lázalom, rémkép, szörny és hullaméreg,
de mégis, mint mi — érző, vérző élet.

Osor, 1969. jún. 16.

ROMOK FÖLÖTT

Lebben a varjú sötét-feketén.
Sír a fehér sirály, éget a fény.
Kár.

Hallgat a tenger, és hallgat a rom.
Néma kövek között kígyó oson.
Kár.

Kis temetőben a csönd döngicsél.
Itt talán az se él már, aki él.
Kár.

Csontfurulyán a halál kesereg,
fúj szomorú siratóéneket.
Kár.

Porlad, enyészik a csont, meg a kő.
Új jövőt épít a szárnyas idő.
Kár.

Lebben a varjú sötét-feketén.
Sír a fehér sirály, éget a fény.
Kár.